

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

KA2_Učíme se žít udržitelně I

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Branišovská 1645/31a
370 05 České Budějovice
IČ: 60076658

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

NÁRODNÍ
PLÁN OBNOVY

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název dokumentu:	Sylabus předmětu Učíme se žít udržitelně I
Název klíčové aktivity	KA2 – Tvorba nových/inovovaných předmětů ve stávajících studijních programech
Termín dosažení výstupu:	31.12.2025
Autor:	doc. RNDr. Helena Koldová, Ph.D.
Verze:	1
Přílohy:	---
	Financováno Evropskou unií NextGenerationEU NÁRODNÍ PLÁN OBNOVY MSMT MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY Výstup vznikl v rámci projektu: NPO Podpora zelených dovedností a udržitelnosti – JU Reg. č.: NPO_JU_MSMT-2115/2024-4 Projekt byl financován Evropskou unií – Next Generation EU.
Licence:	 Tento výstup lze užít v souladu s licenčními podmínkami Creative Commons BY-SA 4.0 International (http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode).

OBSAH

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	1
OBSAH.....	2

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Učíme se žít udržitelně I			
Typ předmětu	povinně volitelný		dop. ročník / semestr	1 / LS
Rozsah studijního předmětu	Op + 2s	hod.	kreditů	3
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření výsledků učení	kolokvium		Forma výuky	seminář, laboratorní cvičení
Forma způsobu ověření výsledků učení a další požadavky na studenta	Vypracování požadovaných výstupů, příprava a realizace výukového projektu, odborná diskuze k představovaným tématům při závěrečném kolokviu, docházka			
Garant předmětu				
Zapojení garanta do výuky předmětu				
Vyučující	Mgr. Vojtěch Blažek, Ph.D., Mgr. Pavel Černý, Ph.D., Mgr. Petra Karvánková, Ph.D., doc. RNDr. Helena Koldová, Ph.D., Mgr. Lucie Menhartová, Mgr. Marie Najmonová, Ph.D., Mgr. Lukáš Rokos, Ph.D., doc. RNDr. Lubomír Svoboda, Ph.D., Mgr. Petra Šebešová, Ph.D., doc. PhDr. Miluše Vítečková, Ph.D., MBA			
Hlavní témata a výsledky učení				
1. Úvod do výuky k udržitelnosti, její teoretická východiska a podstata. Integroující charakter učiva o udržitelnosti a příklady postupu pro integraci vzdělávacích obsahů a výuku v mezipředmětových vztazích, průřezové téma Environmentální výchova, resp. Udržitelné prostředí (Helena Koldová) 2. Voda – její význam pro život a funkce v krajině (Lukáš Rokos) Tato aktivita se zaměřuje na klíčovou roli vody v přírodních ekosystémech a v krajině z pohledu biologického, ekologického a environmentálního. Studenti se seznámí s koloběhem vody, jejími fyzikálně-chemickými vlastnostmi, významem pro živé organismy a ekosystémy i s funkcí vody v krajině. Součástí aktivity je terénní pozorování nebo analýza případových studií zaměřených na hospodaření s vodou a adaptační opatření na změnu klimatu. Cílem je rozvíjet odborné a didaktické kompetence studentů v oblasti environmentální výchovy a výuky k udržitelnosti. 3. Klimatický batoh (Petra Karvánková, Vojtěch Blažek) Integrovaná aktivita zaměřená na regionální geografii zahrnuje používání webové mapové aplikace FlightRadar24.com a AI chatbota (Copilot, Gemini, ChatGPT apod.). Studenti mají za úkol “proletět všechny kontinenty” a zjišťovat požadované informace. Seznamují se při tom s pojmy jako je klimatická změna, uhlíková stopa, jet stream, atmosféra a její funkce aj. Aktivita je nastavena na modulární upravování a integruje vesměs tzv. science předměty. Cílem aktivity je především rozvoj a posílení odborných a digitálních kompetencí studentů skrze: práci např. s aktivní webovou mapou, kde jsou nuceni vyhledávat a vyhodnocovat informace; smysluplné a kritické nahlížení a využívání nástrojů AI; praktické využití AR a vše na pozadí posílení vzdělávacích cílů trvale udržitelného rozvoje. 4. Zvířata a morálka (Petra Šebešová) Ve dvou na sebe navazujících lekcích se studenti seznámí s vybranými etickými teoriemi a argumenty zaměřenými na vztah ke zvířatům. První lekce se zaměřuje na schopnost zvířat trpět a prožívat emoce, která				

je i základem vybraných filosofických i právních textů, které studenti v rámci lekce zpracují. Druhá lekce se zaměřuje na argumenty pro a proti vegetariánství. Formou rolové hry studenti mapují stanoviska z různých úhlů pohledu a navrhnou etický kodex vztahu ke zvířatům. Cílem lekcí je kromě získání nových poznatků i rozvoj kritického myšlení (reflexe předpokladů vlastních i daných autorů, zaujímání různých perspektiv, argumentace). Některé části lekcí budou pouze představeny, některé si studenti sami vyzkouší.

5.–11. Příprava individuálních projektů

Studenti samostatně zpracovávají individuální či skupinové projekty na zvolené téma související s výukou k udržitelnosti. Cílem je propojit teoretické poznatky s vlastními nápady a rozvíjet schopnost didaktické aplikace. Průběžně jsou vybraní didaktici k dispozici pro individuální konzultace.

12.–13. Mini-konference

Prezentace a reflexe studentských projektů v rámci závěrečné mini-konference. Aktivita podporuje sdílení nápadů, zpětnou vazbu od vrstevníků a rozvoj prezentačních dovedností budoucích učitelů.

Kapacita předmětu: 20 studentů

Výsledky učení:

- Student porozumí podstatě výuky k udržitelnosti, včetně konkrétních postupů, jak lze v tomto kontextu provést integraci vzdělávacích obsahů či realizovat výuku v mezipředmětových vztazích.
- Student si osvojí znalost konkrétních témat vhodných pro zařazení do kurikula základní školy.
- Student bude schopen navrhnout vlastní téma, v němž bude prezentována vybraná problematika související s výukou k udržitelnosti.
- Student bude schopen kriticky reflektovat navržená témata, včetně postupů, jak hodnotit výkony žáků.
- Student si osvojí zásady profesní spolupráce se svými kolegy a kolegyněmi při přípravě didaktických materiálů, včetně reflektování vytvořených podkladů.
- Student je schopen reflektovat proces utváření svého sebepojetí v roli učitele a charakterizovat svůj profesní růst.

Návaznost na KRAU:

- Oblast 1: **1.1., 1.2.**
- Oblast 2: **2.1.**
- Oblast 3: **3.1., 3.3.**
- Oblast 5: **5.1.**
- Oblast 6: **6.1., 6.2.**

Metody výuky

- konektivismus
- výklad
- diskuze
- aktivizující metody
- práce s multimediálními zdroji a e-learningovými moduly
- skupinová výuka
- exkurze

Studijní literatura a studijní pomůcky

European Commission (2022). *Whole school approaches to sustainability – Key messages*. European Commission: Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture.
<https://data.europa.eu/doi/10.2766/775485>

European Commission (2023). *Learning for sustainability – Good practice in teacher education and gaps in provision – Key messages*. European Commission: Directorate-General for Education, Youth, Sport

and Culture. <https://data.europa.eu/doi/10.2766/389225>

European Commission (2023). *Student well-being and learning for sustainability – Synergies and shared challenges*, European Commission: Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture. <https://data.europa.eu/doi/10.2766/30095>

Evropská komise (2022). *GreenComp, Evropský rámec kompetencí v oblasti udržitelnosti*. Úřad pro publikace Evropské unie. <https://data.europa.eu/doi/10.2760/7024>

Evropská komise (2024). *Monitor vzdělávání a odborné přípravy 2024 – Česko*. Úřad pro publikace Evropské unie. <https://data.europa.eu/doi/10.2766/923348>

Havel, M. (2021). *Moje uhlíková stopa*. Arnika.

Javorka, Z., Nieth, L., Marinelli, E., Sutinen, L., & Auzinger, M. (2024). *GreenComp in practice – Case studies on the use of the European competence framework – Analytical report*. European Commission: Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture. <https://data.europa.eu/doi/10.2766/053738>

Koldová, H., Janík, T., Bílek, M., Dostál, J., Mádllová, M., Mentlík, P., Rokos, L., Šimik, O., & Trnová, E. (2024). *Přístupy k integraci vzdělávacího obsahu z pohledu kurikula, výuky a učitelského vzdělávání*. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta.

Mulvik, I., Torres, R., Chachava, M., & Lekavičiūtė, E. et al. (2024). *Monitoring learning for sustainability – Developing a cross-EU approach – Final report*. European Commission: Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture. <https://data.europa.eu/doi/10.2766/653214>

Parveva, T., Horváth, A., Piedrafita Tremosa, S., & Sigalas, E. (2024). *Vzdělávání pro udržitelný rozvoj v Evropě – Vytváření kompetencí a podpora učitelů a škol*. European Commission: European Education and Culture Executive Agency. <https://data.europa.eu/doi/10.2797/210595>

Rokos, L., Petrášková, V., Samková, L., & Koldová, H. (2024). *Integrace vzdělávacího obsahu v úlohách pro podporu zavádění přístupu STEM do školní praxe*. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím